

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 659

Warszawa, 19 lipca 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o podatku akcyzowym.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Janusza Kowalskiego.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Iwona Ewa Arent; (-) Marek Ast; (-) Barbara Bartuś; (-) Mariusz Błaszczak; (-) Zbigniew Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Artur Chojecki; (-) Witold Wojciech Czarnecki; (-) Władysław Dajczak; (-) Elżbieta Duda; (-) Grzegorz Gaża; (-) Agnieszka Górska; (-) Marcin Grabowski; (-) Marek Gróbarczyk; (-) Czesław Hoc; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Paweł Hreniak; (-) Janusz Kowalski; (-) Jarosław Krajewski; (-) Wiesław Krajewski; (-) Leonard Krasulski; (-) Anna Krupka; (-) Mariusz Krystian; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Joanna Lichocka; (-) Grzegorz Lorek; (-) Antoni Macierewicz; (-) Ewa Malik; (-) Dariusz Matecki; (-) Marek Matuszewski; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Michał Moskal; (-) Zbigniew Rau; (-) Urszula Rusecka; (-) Jarosław Sellin; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Marek Suski; (-) Józefa Szczurek-Żelazko; (-) Stanisław Szwed; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Teresa Wilk; (-) Grzegorz Woźniak.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku akcyzowym

Art. 1. W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 15242, 1598 i 1723) w art. 96:

- 1) w ust. 4 w pkt 1 wyrazy „97,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu” zastępuje się wyrazami „0 zł”,
- 2) w ust. 5 po wyrazach „ust. 4” dodaje się wyrazy „pkt 2”,
- 3) w ust. 8a po wyrazach „ust. 4” dodaje się wyrazy „pkt 2”;

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie rozwiązania umożliwiającego poprawę sytuacji finansowej producentów rolnych i zakładów przetwarzających płody rolne. Jej wprowadzenie jest uzasadnione potrzebą zwiększenia konkurencyjności polskich gospodarstw sadowniczych oraz zakładów przetwarzających jabłka i gruszki na cydry i perry, generując tym samym wartość dodaną dla producentów takich napojów.

Projektowana zmiana polega na obniżeniu stawki podatku akcyzowego na cydr i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości do wysokości 0 zł. Obecnie, zgodnie z art. 96 ust. 4 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym, ta grupa wyrobów objęta jest stawką 97 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu. Celem zmiany jest stworzenie dogodnych warunków dla producentów tych wyrobów.

Zgodnie z informacjami Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, zbiory jabłek w 2022 r. w Unii Europejskiej wyniosły 11,9 mln ton, z czego 4,2 mln ton wyprodukowano w Polsce, plasując nasz kraj na pierwszym miejscu w Unii Europejskiej. Powierzchnia uprawy jabłek w 2022 r. wynosiła 151,9 tys. ha. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2021 r. produkcja cydru wynosiła 50,7 tys. hl (5 mln litrów).

Wprowadzenie zerowej stawki podatku akcyzowego na cydr i perry jest kolejnym krokiem mającym na celu zwiększenie konkurencyjności produkcji takich wyrobów, co pozwoli na zagospodarowanie m.in. nadwyżek jabłek w Polsce. Według szacunków produkcja cydru i perry mogłaby wzrosnąć do poziomu 50–70 mln litrów w skali roku, co pozwoliłoby na zagospodarowanie 70–90 tys. ton jabłek.

Wprowadzenie kolejnych uproszczeń dla producentów cydru będzie zbieżne z dotychczasowymi działaniami podejmowanymi przez rząd Prawa i Sprawiedliwości. W 2022 r. wprowadziły ułatwienia m.in. dla działalności w zakresie wyrobu i rozlewu cydru i perry przez drobnych producentów. Zgodnie z ustawą z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 550), wprowadzono uproszczone wymagania dotyczące uzyskiwania wpisu do rejestru przez producentów fermentowanych napojów winiarskich

wyrabianych z surowców uzyskanych głównie we własnym gospodarstwie w ilości nie większej niż 100 000 l/rok. Taki producent, wytwarzający wysokojakościowe cydry, jest zwolniony z obowiązku posiadania składu podatkowego. Dzięki ustawie ułatwiono sprzedaż takich wyrobów przez producentów wyrabiających mniej niż 1000 hl takich wyrobów, ponieważ zniesiono obowiązek posiadania zezwoleń na sprzedaż hurtową. Ustawa wprowadziła nowe definicje fermentowanych napojów winiarskich, np. cydr jakościowy, cydr lodowy, cydr aromatyzowany, aby wpłynąć na rozwój możliwości produkcyjnych polskich producentów i lepsze dostosowanie do wymagań rynku. Mimo tych działań potencjał polskich sadów nadal pozostaje niewykorzystany.

Według danych pochodzących z rynku, cydr produkuje tylko kilkunastu z około 50 tys. sadowników. Sadownicy wskazują jako główne przyczyny takiego stanu rzeczy regulacje prawne, które ograniczają opłacalność produkcji cydru w Polsce, m.in. zbyt wysokie stawki akcyzy i obowiązek banderolowania wyrobów oraz bariery administracyjne związane z uzyskiwaniem i przechowywaniem banderol.

Państwa członkowskie, w związku z postanowieniami art. 13 ust. 3 dyrektywy Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych, mają prawo określać stawkę podatku akcyzowego od napojów przefermentowanych, niemusujących i musujących, o rzeczywistej zawartości alkoholu nieprzekraczającej 8,5% obj.

Definicja cydru nie została określona na poziomie unijnym. Poszczególne państwa członkowskie, w tym Polska, posiadają regulacje krajowe w tym zakresie. Potocznie cydr jest fermentowanym napojem niskoalkoholowym na bazie jabłek (perry produkowane jest z gruszek), popularnym szczególnie we Francji i Hiszpanii, a także w Wielkiej Brytanii. Sporą popularność zdobywa także w Europie Środkowej, np. w Austrii, Niemczech oraz krajach bałtyckich. Produkcja lekkiego napoju alkoholowego mogłaby w warunkach krajowych stanowić szansę na zagospodarowanie nadwyżek jabłek przez sadowników, a w tych częściach Polski, gdzie na większą skalę uprawia się jabłka, np. w rejonie Grójca, w Łódzkiem, w dolinie dolnej Wisły czy na Dolnym Śląsku także promocję lokalnych produktów regionalnych.

Proponuje się, aby przedmiotowa stawka została określona w wysokości 0 zł. Konsekwencją planów wprowadzenia zerowej stawki było również zwolnienie cydru i perry z obowiązku banderolowania (wynika to z art. 118 ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym) już w 2023 r., co doprowadziło do obniżenia kosztów kontroli i dystrybucji banderol. Zwolnienie z obowiązku banderolowania przyczyni się również do zniesienia barier technicznych związanych z uzyskiwaniem, przechowywaniem banderol oraz umieszczaniem banderol na butelkach takich napojów. Zmiana ta jest istotna szczególnie dla najmniejszych producentów tych wyrobów. Zniesienie banderol dla takich wyrobów przyczyni się również do zbliżenia rozwiązań prawnych w stosunku do produktów substytucyjnych – tj. piw oraz mieszanin piwa z napojami bezalkoholowymi.

Zmiana polegająca na dodaniu w art. 96 w ust. 5 i 8a ustawy o podatku akcyzowym określenia „pkt 2” ma na celu doprecyzowanie odniesienia do stawki podatku akcyzowego dla pozostałych napojów fermentowanych, o której mowa w art. 96 ust. 4 pkt 2 ww. ustawy.

Preferencja podatkowa polegająca na obniżeniu stawki podatku akcyzowego na cydr i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości do wysokości 0 zł. biorąc pod uwagę obecnie obowiązującą stawkę akcyzy na cydr i perry w wysokości 97,00 zł/1 hl wyrobu gotowego, spowoduje szacunkowo utratę wpływów budżetowych z tytułu akcyzy o około 6 mln zł rocznie w pierwszym roku obowiązywania projektu. Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt pozytywnie wpłynie na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. W przypadku przedsiębiorstw będących producentami i dystrybutorami napojów alkoholowych, zmniejszy się ich obciążenie fiskalne na skutek obniżenia stawki akcyzy do 0 zł, ponadto zniesiony zostanie również obowiązek banderolowania. Spowoduje to zmniejszenie liczby procedur, dokumentacji i czasu poświęconego na prowadzenie działalności w zakresie ww. wyrobów.

Projekt ustawy wywołuje pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 26 lipca 2024 r.

BEOS-WOSR/WPEiM-1697/24

SEKRETARIAT ZŁOZY SZEFĄ KS

L.dz. Ds.1102.297.2024

Data wpływu 26.07.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem poselskiego projektu jest nowelizacja ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542, ze zmian.; dalej: u.p.akc.) w zakresie wysokości stawki podatku akcyzowego na napoje fermentowane – cydr i perry.

W obecnym stanie prawnym napoje fermentowane – cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81 o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości opodatkowane są stawką podatku akcyzowego w wysokości 97,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (art. 96 ust. 4 pkt 1 u.p.akc.). Pozostałe napoje fermentowane opodatkowane są natomiast stawką podatku akcyzowego w wysokości 245,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (art. 96 ust. 4 pkt 2 u.p.akc.).

Jednocześnie, zgodnie z art. 96 ust. 5 u.p.akc., stawka podatku akcyzowego na napoje fermentowane wyprodukowane przez małego producenta napojów fermentowanych (u którego produkcja napojów fermentowanych nie przekracza 1000 hektolitrów)¹ wynosi 50% stawki akcyzy, o której mowa w art. 96 ust. 4 pkt 1 i 2 u.p.akc., z tym że – zgodnie z art. 96 ust. 6 u.p.akc. – zasada ta nie ma zastosowania do podatników, którzy wyłącznie rozlewają napoje fermentowane wytworzone przez innych producentów. W przypadku gdy wielkość produkcji napojów fermentowanych w danym roku kalendarzowym

¹ Przez małego producenta napojów fermentowanych u.p.akc. rozumie producenta tych napojów, który jest prawnie i ekonomicznie niezależny od innych producentów napojów fermentowanych, posiada miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w odrębnym miejscu niż inni przedsiębiorcy zajmujący się produkcją napojów fermentowanych, nie produkuje napojów fermentowanych na podstawie licencji uzyskanych od innych przedsiębiorców i wielkość jego produkcji tych napojów w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczyła 1000 hektolitrów (zob. art. 96 ust. 7 u.p.akc.).

przekroczy 1000 hektolitrow, to – zgodnie z art. 96 ust. 8a u.p.akc. – do ilości napojów fermentowanych przekraczającej tę wielkość stosuje się stawkę podstawową podatku akcyzowego określoną dla tego rodzaju wyrobów w art. 96 ust. 4 u.p.akc.²

Projektowana ustawa obniża stawkę podatku akcyzowego na napoje fermentowane – cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81 o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości do 0 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (zmiana pkt 1 w art. 96 ust. 4 u.p.akc. – art. 1 pkt 1 projektu).

Pozostałe regulacje dotyczące stawek podatku akcyzowego na napoje fermentowane pozostają bez zmian, z tym że ulgowa stawka podatku akcyzowego, o której mowa w art. 96 ust. 5 u.p.akc., oraz zasady stosowania stawki podstawowej w przypadku przekroczenia przez małego producenta napojów fermentowanych wielkości produkcji określonej w art. 96 ust. 7 u.p.akc., będą stosowane w odniesieniu do pozostałych napojów fermentowanych, o których mowa w art. 96 ust. 4 pkt 2 u.p.akc. (art. 1 pkt 2 i 3 projektu).

Obniżenie stawki podatku akcyzowego na cydr i perry do 0 zł za 1 hektolitr gotowego wyrobu zwalnia jednocześnie te wyroby z obowiązku oznaczania znakami akcyzy. Zgodnie z art. 118 ust. 2 u.p.akc. z obowiązku oznaczania znakami akcyzy zwolnione są wyroby akcyzowe, które są zwolnione z akcyzy albo objęte zerową stawką akcyzy.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. (art. 2 projektu).

² Warunkiem zastosowania stawki obniżonej, wynikającej z art. 96 ust. 5 u.p.akc., jest (art. 96 ust. 9 u.p.akc.):

- 1) otrzymanie napoju fermentowanego w wyniku fermentacji owoców, jagód, warzyw, roztworu miodu w wodzie lub świeżego lub zagęszczonego soku otrzymanego z owoców, jagód lub warzyw;
 - 2) brak dodatku innego napoju alkoholowego, poza alkoholem dodawanym do rozcieńczenia lub rozpuszczenia środków aromatyzujących w ściśle niezbędnych dawkach tak, by zawartość alkoholu nie wzrosła o więcej niż 1,2% objętości, a dodanie takich środków aromatyzujących nie zmieniło znacząco charakteru produktu oryginalnego;
 - 3) udział soku jabłkowego lub zagęszczonego soku jabłkowego, w przeliczeniu na moszcz jabłkowy, lub moszczu jabłkowego, w nastawie na napój fermentowany, nie mniejszy niż 80% objętościowych, a w przypadku przygotowania nastawu z jabłek, ilość jabłek nie mniejsza niż 5 kg na litr wody;
 - 4) udział soku gruszkowego lub zagęszczonego soku gruszkowego, w przeliczeniu na moszcz gruszkowy, lub moszczu gruszkowego, w nastawie na napój fermentowany, nie mniejszy niż 80% objętościowych, a w przypadku przygotowania nastawu z gruszek, ilość gruszek nie mniejsza niż 5 kg na litr wody;
- udział świeżego lub zagęszczonego soku otrzymanego z jagód, warzyw lub owoców innych niż jabłka lub gruszki, w przeliczeniu na sok odtworzony, w nastawie na napój fermentowany, nie mniejszy niż 40% objętościowych.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

W zakresie odnoszącym się do przedmiotu projektu zastosowanie mają:

1. dyrektywa Rady (UE) 2020/262 z dnia 19 grudnia 2019 r. ustanawiająca ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego (przekształcenie) (Dz. Urz. UE L 58 z 27.02.2020 r., s. 4; dalej: dyrektywa (UE) 2020/262);
2. dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992 r., s. 21, ze zmian.; polskie wydanie specjalne: rozdział 09, tom 1, s. 206; dalej: dyrektywa 92/83/EWG),
3. dyrektywa Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych (Dz. Urz. WE L 316 z 31.10.1992 r., s. 29; polskie wydanie specjalne: rozdział 09, tom 1, s. 213; dalej: dyrektywa 92/84/EWG);
4. rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/2364 z dnia 26 września 2023 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. UE L z 31.10.2023 r.; dalej: rozporządzenie (UE) 2023/2364).

Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy (UE) 2020/262 wyrobami objętymi podatkiem akcyzowym nakładanym bezpośrednio lub pośrednio na konsumpcję (wyrobami akcyzowymi) są m.in. alkohol i napoje alkoholowe, objęte dyrektywami 92/83/EWG i 92/84/EWG (zob. art. 1 ust. 1 lit. a).

Zgodnie z art. 11 ust. 1 dyrektywy 92/83/EWG państwa członkowskie nakładają podatek akcyzowy na inne napoje przefermentowane, niebędące winem ani piwem. Wśród napojów tych dyrektywa wyróżnia inne niemusujące napoje przefermentowane i inne musujące napoje przefermentowane (por. art. 12 dyrektywy 92/83/EWG), zaliczając do jednych i drugich cydr i perry (kod CN 2206).

Do innych niemusujących napojów przefermentowanych (art. 12 pkt 1 dyrektywy 92/83/EWG) zalicza się m.in. produkty oznaczone kodem taryfowym CN 2206³, z wyjątkiem innych musujących napojów przefermentowanych, określonych w art. 12 pkt 2 tej dyrektywy oraz wszelkich produktów, do których stosuje się art. 2 tej dyrektywy⁴: a) o rzeczywistej zawartości alkoholu przekraczającej 1,2% obj., lecz nie przekraczającej 10% obj., b) o rzeczywistej zawartości alkoholu przekraczającej 10% obj., lecz nie przekraczającej 15% obj., pod warunkiem że cały alkohol zawarty w gotowym produkcie pochodzi wyłącznie z procesu fermentacji.

Do innych musujących napojów przefermentowanych (art. 12 pkt 2 dyrektywy 92/83/EWG) zalicza się m.in. produkty oznaczone kodami CN 2206 00 31 i 2206 00 39, które: a) znajdują się w butelkach zaopatrzonych w korek w kształcie grzybka, umocowany za pomocą węzłów lub spinek albo

³ Zob. rozporządzenie (UE) 2023/2364, dział 22.

⁴ Przepis ten definiuje piwo dla celów dyrektywy 92/83/EWG.

cechują się nadciśnieniem wynoszącym co najmniej trzy bary, spowodowanym obecnością dwutlenku węgla w roztworze, b) mają rzeczywistą zawartość alkoholu przekraczającą 1,2% obj., lecz nieprzekraczającą 13% obj., c) mają rzeczywistą zawartość alkoholu przekraczającą 13% obj., lecz nie przekraczającą 15% obj., pod warunkiem że cały alkohol zawarty w gotowym produkcie pochodzi wyłącznie z procesu fermentacji.

Kodem taryfowym CN 2206 objęte są pozostałe napoje fermentowane (na przykład cydr, perry i miód pitny, sake); mieszanki napojów fermentowanych oraz mieszanki napojów fermentowanych i napojów bezalkoholowych, gdzie indziej nie wymienione ani niewłączone⁵.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 dyrektywy 92/83/EWG podatek akcyzowy pobierany przez państwa członkowskie od innych napojów przefermentowanych ustala się według liczby hektolitrów gotowego produktu.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 dyrektywy 92/83/EWG, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 13 ust. 3 i art. 13a tej dyrektywy, państwa członkowskie stosują tę samą stawkę podatku akcyzowego od wszystkich produktów podlegających podatkowi od innych niemusujących napojów przefermentowanych. Podobnie pobierają one tę samą stawkę podatku akcyzowego od wszystkich produktów podlegających podatkowi od innych musujących napojów przefermentowanych. Państwa członkowskie mają także prawo stosować tę samą stawkę podatku do obydwu rodzajów innych napojów przefermentowanych: niemusujących i musujących.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 dyrektywy 92/83/EWG państwa członkowskie mają prawo stosować obniżone stawki podatku akcyzowego do wszelkich rodzajów innych napojów przefermentowanych, niemusujących i musujących, o rzeczywistej zawartości alkoholu nieprzekraczającej 8,5% obj.

Zgodnie z art. 13a ust. 1 dyrektywy 92/83/EWG państwa członkowskie mogą stosować stawki obniżone podatku, które mogą być zróżnicowane w zależności od wielkości rocznej produkcji danych producentów, wobec innych napojów przefermentowanych produkowanych przez niezależnych, małych producentów w ramach następujących limitów: a) stawek obniżonych nie stosuje się wobec zakładów produkujących łącznie ponad 15 000 hektolitrów takich napojów rocznie, b) stawki obniżone mogą być niższe maksymalnie o 50% od krajowej stawki podstawowej podatku akcyzowego dla innych napojów przefermentowanych⁶.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 dyrektywy 92/83/EWG państwa członkowskie ustalają stawki podatku akcyzowego na inne napoje przefermentowane, niebędące winem ani piwem, zgodnie z dyrektywą 92/84/EWG.

Zgodnie z art. 15 dyrektywy 92/83/EWG w celu stosowania dyrektywy 92/84/EWG oraz dyrektywy Rady 2008/118/WE⁷ uznaje się, że odniesienia do „wina” stosują się również do innych napojów przefermentowanych, określonych w sekcji III dyrektywy 92/83/EWG.

⁵ Zob. rozporządzenie (UE) 2023/2364, dział 22.

⁶ Warunki stosowania stawki obniżonej określone zostały w art. 13a ust. 2-5 dyrektywy 92/83/EWG.

⁷ Obecnie dyrektywa Rady (UE) 2020/262.

Dyrektywa 92/84/EWG nie określa odrębnie minimalnych stawek podatku akcyzowego na inne napoje przefermentowane, stąd też – na podstawie art. 15 dyrektywy 92/83/EWG – do napojów tych mają zastosowanie minimalne stawki podatku akcyzowego dla wina.

Zgodnie z art. 5 dyrektywy 92/84/EWG od dnia 1 stycznia 1993 r. minimalna stawka podatku akcyzowego dla wina, zarówno musującego, jak i niemusującego, ustalona została w wysokości 0 ECU (obecnie EUR) za 1 hektolitr wyrobu.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 dyrektywy (UE) 2020/262, nie naruszając przepisów art. 6 ust. 2 tej dyrektywy, określającego moment wymagalności podatku akcyzowego, państwa członkowskie mogą wymagać oznaczania wyrobów akcyzowych za pomocą oznaczeń podatkowych lub krajowych znaków identyfikacyjnych używanych do celów podatkowych w momencie dopuszczenia wyrobów do konsumpcji na ich terytorium lub, w przypadkach określonych w art. 33 ust. 1 oraz w art. 44 ust. 1 tej dyrektywy⁸, w momencie wprowadzenia wyrobów na ich terytorium. Państwo członkowskie nakazujące stosowanie oznaczeń podatkowych lub krajowych znaków identyfikacyjnych, określonych w art. 47 ust. 1, ma obowiązek udostępniać je uprawnionym prowadzącym składy podatkowe w innych państwach członkowskich. Każde państwo członkowskie może jednak postanowić o udostępnianiu tych oznaczeń lub znaków przedstawicielowi podatkowemu upoważnionemu przez właściwe organy tego państwa członkowskiego (por. art. 47 ust. 2 dyrektywy (UE) 2020/262). Zgodnie z art. 47 ust. 3 dyrektywy (UE) 2020/262, nie naruszając przepisów przyjmowanych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia właściwego wdrożenia art. 47 tej dyrektywy oraz zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, unikania opodatkowania lub nadużyciom, państwa członkowskie zapewniają, aby takie oznaczenia podatkowe lub krajowe znaki identyfikacyjne nie stanowiły przeszkód dla swobodnego przemieszczania wyrobów akcyzowych (akapit pierwszy). W przypadku umieszczania na wyrobach akcyzowych takich oznaczeń lub znaków państwa członkowskie, które je wydają, zwracają, umarzają lub zwalniają wszelkie kwoty zapłacone lub wniesione tytułem gwarancji w celu otrzymania takich oznaczeń lub znaków, z wyjątkiem kosztów ich wydania, jeśli akcyza stała się wymagalna w innym państwie członkowskim i została tam pobrana (akapit drugi). Państwa członkowskie, które wydały te oznaczenia lub znaki, mogą jednak uzależnić zwrot, umorzenie lub zwolnienie zapłaconej lub wniesionej tytułem gwarancji kwoty od przedstawienia, w sposób wymagany przez ich właściwe organy, dowodu, że zostały one usunięte lub zniszczone (akapit trzeci). Zgodnie z art. 47 ust. 4 dyrektywy (UE) 2020/262 oznaczenia podatkowe lub krajowe znaki identyfikacyjne określone w art. 47 ust. 1 są ważne w państwie członkowskim

⁸ Regulacje dotyczą: a) wyrobów akcyzowych dopuszczonych do konsumpcji na terytorium jednego państwa członkowskiego przemieszczanych na terytorium innego państwa członkowskiego w celu dostarczenia ich tam do celów handlowych lub zużycia (art. 33 ust. 1), b) sprzedaży na odległość (art. 44 ust. 1).

wydającym takie oznaczenia i znaki. Mogą one być jednak wzajemnie uznawane przez państwa członkowskie.

III. Analiza projektu ustawy pod kątem prawa Unii Europejskiej

Projektowana ustawa obniża stawkę podatku akcyzowego na napoje fermentowane – cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 i 2206 00 81, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości – do 0 zł od 1 hektolitra wyrobu gotowego (zmiana pkt. 1 w art. 96 ust 4 u.p.akc. – art. 1 pkt 1 projektu).

Pozostałe zmiany (art. 1 pkt 2 i 3 projektu) są następstwem ustalenia stawki podatku akcyzowego na cydr i perry w wysokości 0 zł od 1 hektolitra wyrobu gotowego. Odnoszą się one do zasad opodatkowania pozostałych napojów fermentowanych wyprodukowanych przez małego producenta wyrobów fermentowanych (zmiana ust. 5 i 8a w art. 96 u.p.akc.).

Cydr i perry zaliczane są przez dyrektywę 92/83/EWG do innych napojów przefermentowanych, niemusujących lub musujących, przy czym warunkami zaliczenia ich do tej kategorii wyrobów są limity rzeczywistej zawartości alkoholu w tych napojach, a w przypadku napojów musujących również sposób pakowania. Zgodnie z art. 12 pkt 1 dyrektywy 92/83/EWG rzeczywista zawartość alkoholu dla napojów niemusujących: a) przekracza 1,2% obj., lecz nie może przekraczać 10% obj., bądź b) przekracza 10% obj., lecz nie przekracza 15% obj., pod warunkiem że cały alkohol zawarty w gotowym produkcie pochodzi wyłącznie z procesu fermentacji. Zgodnie z art. 12 pkt 2 dyrektywy 92/83/EWG rzeczywista zawartość alkoholu dla napojów musujących: a) przekracza 1,2% obj., lecz nie może przekraczać 13% obj., bądź b) przekracza 13% obj., lecz nie przekracza 15% obj., pod warunkiem że cały alkohol zawarty w gotowym produkcie pochodzi wyłącznie z procesu fermentacji.

Zgodnie z art. 5 dyrektywy 92/84/EWG w związku z art. 15 dyrektywy 92/83/EWG minimalna stawka podatku akcyzowego na inne napoje przefermentowane, o których mowa w art. 12 dyrektywy 92/83/EWG, zarówno musujące, jak i niemusujące wynosi 0 EUR za 1 hektolitr wyrobu.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 u.p.akc. cydr i perry zaliczane są do napojów fermentowanych, bądź musujących (kody CN 2206 00 31 i 2206 00 39), bądź niemusujących (kod CN 2206 00), przy czym dla napojów musujących – oprócz sposobu pakowania⁹ – ustawodawca ustalił następujące limity zawartości alkoholu (rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu): a) pow. 1,2% objętości, lecz nieprzekraczającej 13% objętości, albo b) przekraczającej 13% objętości, lecz nieprzekraczającej 15% objętości – pod warunkiem, że cały alkohol etylowy zawarty w gotowym wyrobie pochodzi wyłącznie z procesu fermentacji

⁹ Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 1 u.p.akc. do musujących napojów fermentowanych zalicza się wszelkie wyroby oznaczone kodami CN 2206 00 31 i 2206 00 39 oraz CN 2204 10, 2204 21 06, 2204 21 07, 2204 21 08, 2204 21 09, 2204 29 10 i objęte pozycją 2205, niewymienione w art. 95, które znajdują się w butelkach zaopatrzonych w korek w kształcie grzybka, umocowany za pomocą węzłów lub spinek, albo cechują się ciśnieniem wynoszącym co najmniej 3 bary, spowodowanym obecnością dwutlenku węgla w roztworze.

(zob. art. 96 ust. 1 pkt 1 u.p.akc.). Dla napojów niemusujących ustawodawca ustalił następujące limity rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu: a) pow. 1,2% objętości, lecz nieprzekraczającej 10% objętości, albo b) przekraczającej 10% objętości, lecz nieprzekraczającej 15% objętości – pod warunkiem, że cały alkohol etylowy zawarty w gotowym wyrobie pochodzi wyłącznie z procesu fermentacji (zob. art. 96 ust. 1 pkt 2 u.p.akc.).

Konsekwencją ustalenia zerowej stawki podatku akcyzowego na cydr i perry o kodach CN 2206 0031, 2206 00 51 i 2206 00 81, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości jest zwolnienie tych wyrobów z obowiązku oznaczania znakami akcyzy (por. art. 118 ust. 2 u.p.akc.).

Dyrektywa (UE) 2020/262 umożliwia państwom członkowskim nałożenie obowiązku oznaczania wyrobów akcyzowych za pomocą oznaczeń podatkowych lub krajowych znaków identyfikacyjnych, nakazując jedynie, aby takie oznaczenia nie stanowiły przeszkody dla swobodnego przemieszczania wyrobów akcyzowych oraz dopuszczając, aby oznaczenia te mogły być wzajemnie uznawane przez państwa członkowskie (por. art. 47).

Tym samym należy stwierdzić, że projektowana ustawa, w zakresie w jakim ustala stawkę podatku akcyzowego na napoje fermentowane – cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 i 2206 00 81, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości, w wysokości 0 zł od 1 hektolitra wyrobu gotowego, czego konsekwencją jest również zwolnienie z oznaczania znakami skarbowymi akcyzy, nie narusza art. 47 dyrektywy (UE) 2020/262, art. 11-15 dyrektywy 92/83/EWG oraz art. 5 dyrektywy 92/84/EWG.

IV. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym nie narusza prawa Unii Europejskiej.

Autor:

dr Jacek Kulicki

specjalista ds. finansów publicznych

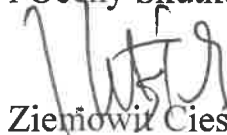
w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Zienowit Cieslik

Warszawa, 26 lipca 2024 r.

BEOS-WOSR/WPEiM-1698/24

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFARSK
L.dz. DS.1122.297.2.2024
Data wpływu 26.07.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy
o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (przedstawiciel wnioskodawców:
poseł Janusz Kowalski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu**

Przedmiotem poselskiego projektu jest nowelizacja ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542, ze zmian.; dalej: u.p.akc.) w zakresie wysokości stawki podatku akcyzowego na napoje fermentowane – cydr i perry.

W obecnym stanie prawnym napoje fermentowane – cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81 o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości opodatkowane są stawką podatku akcyzowego w wysokości 97,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (art. 96 ust. 4 pkt 1 u.p.akc.). Pozostałe napoje fermentowane opodatkowane są natomiast stawką podatku akcyzowego w wysokości 245,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (art. 96 ust. 4 pkt 2 u.p.akc.).

Jednocześnie, zgodnie z art. 96 ust. 5 u.p.akc., stawka podatku akcyzowego na napoje fermentowane wyprodukowane przez małego producenta napojów fermentowanych (u którego produkcja napojów fermentowanych nie przekracza 1000 hektolitrów)¹ wynosi 50% stawki akcyzy, o której mowa w art. 96 ust. 4 pkt 1 i 2 u.p.akc., z tym że – zgodnie z art. 96 ust. 6 u.p.akc. – zasada ta nie ma zastosowania do podatników, którzy wyłącznie rozlewają napoje fermentowane wytworzone przez innych producentów. W przypadku gdy wielkość produkcji napojów fermentowanych w danym roku kalendarzowym przekroczy 1000 hektolitrów, to – zgodnie z art. 96 ust. 8a u.p.akc. – do ilości napojów fermentowanych przekraczającej tę wielkość stosuje się stawkę

¹ Przez małego producenta napojów fermentowanych u.p.akc. rozumie producenta tych napojów, który jest prawnie i ekonomicznie niezależny od innych producentów napojów fermentowanych, posiada miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w odrębnym miejscu niż inni przedsiębiorcy zajmujący się produkcją napojów fermentowanych, nie produkuje napojów fermentowanych na podstawie licencji uzyskanych od innych przedsiębiorców i wielkość jego produkcji tych napojów w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczyła 1000 hektolitrów (zob. art. 96 ust. 7 u.p.akc.).

podstawową podatku akcyzowego określoną dla tego rodzaju wyrobów w art. 96 ust. 4 u.p.akc.²

Projektowana ustawa obniża stawkę podatku akcyzowego na napoje fermentowane – cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81 o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości do 0 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (zmiana pkt. 1 w art. 96 ust. 4 u.p.akc. – art. 1 pkt 1 projektu).

Pozostałe regulacje dotyczące stawek podatku akcyzowego na napoje fermentowane pozostają bez zmian, z tym że ulgowa stawka podatku akcyzowego, o której mowa w art. 96 ust. 5 u.p.akc., oraz zasady stosowania stawki podstawowej w przypadku przekroczenia przez małego producenta napojów fermentowanych wielkości produkcji określonej w art. 96 ust. 7 u.p.akc., będą stosowane w odniesieniu do pozostałych napojów fermentowanych, o których mowa w art. 96 ust. 4 pkt 2 u.p.akc. (art. 1 pkt 2 i 3 projektu).

Obniżenie stawki podatku akcyzowego na cydr i perry do 0 zł za 1 hektolitr gotowego wyrobu zwalnia jednocześnie te wyroby z obowiązku oznaczania znakami akcyzy. Zgodnie z art. 118 ust. 2 u.p.akc. z obowiązku oznaczania znakami akcyzy zwolnione są wyroby akcyzowe, które są zwolnione z akcyzy albo objęte zerową stawką akcyzy.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Projekt nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

dr Jacek Kulicki

specjalista ds. finansów publicznych

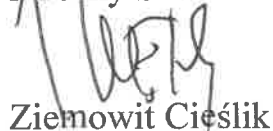
w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślak

² Warunki zastosowania stawki obniżonej, wynikającej z art. 96 ust. 5 u.p.akc., zostały określone w art. 96 ust. 9 u.p.akc.

Warszawa, 14 sierpnia 2024 r.

BEOS-WP/WOSR-1699/24

Sekretariat Szefa KS

L.dz. SL.1700.1.24

Data wpływu 19.08.24

Pan Minister

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Ocena skutków regulacji
zawartej w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy
o podatku akcyzowym (przed nadaniem numeru druku)¹

I. Jaki problem jest rozwiązywany?

W uzasadnieniu projektu wskazano na potrzebę zwiększenia konkurencyjności polskich gospodarstw sadowniczych oraz zakładów przetwarzających jabłka i gruszki na cydr i perry.

Polska jest głównym producentem jabłek w Unii Europejskiej (UE). W 2022 r. zbiory jabłek w UE wyniosły, według danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, 11,9 mln ton, z czego w Polsce – 4,2 mln ton. Produkcja cydru wyniosła, według danych GUS, na które powołują się wnioskodawcy w uzasadnieniu projektu, 50,7 tys. hektolitrow (5 mln litrów).

Obecnie produkcją cydru zajmuje się tylko kilkunastu z około 50 tys. sadowników. Jako główne przyczyny takiego stanu rzeczy sadownicy wskazują regulacje prawne, które ograniczają opłacalność produkcji w Polsce, m.in. wysokie stawki akcyzy i obowiązek banderolowania wyrobów oraz bariery administracyjne związane z uzyskiwaniem i przechowywaniem banderol.

¹ Projekt ustawy znajduje się w wykazie projektów wniesionych, którym nie został nadany jeszcze numer druku sejmowego. Numer w wykazie: SH-020-183/24. Przedstawiciel wnioskodawcy: pos. Janusz Kowalski.

II. Rekomendowane rozwiązanie (w tym planowane narzędzia interwencji) i oczekiwany efekt

Rozwiązaniem problemu zdefiniowanego w uzasadnieniu projektu jest zmiana ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542, ze zmian.; dalej: u.p.akc.) w odniesieniu do stawki podatku akcyzowego na cydr i perry.

W obecnym stanie prawnym napoje fermentowane – cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81 o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości opodatkowane są stawką podatku akcyzowego w wysokości 97,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (art. 96 ust. 4 pkt 1 u.p.akc.) Pozostałe napoje fermentowane opodatkowane są natomiast stawką podatku akcyzowego w wysokości 245,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (art. 96 ust. 4 pkt 2 u.p.akc.).

Jednocześnie, zgodnie z art. 96 ust. 5 u.p.akc., stawka podatku akcyzowego na napoje fermentowane wyprodukowane przez małego producenta napojów fermentowanych (u którego produkcja napojów fermentowanych nie przekracza 1000 hektolitrow)² wynosi 50% stawki akcyzy, o której mowa w art. 96 ust. 4 pkt 1 i 2 u.p.akc., z tym że – zgodnie z art. 96 ust. 6 u.p.akc. – zasada ta nie ma zastosowania do podatników, którzy wyłącznie rozlewają napoje fermentowane wytworzone przez innych producentów. W przypadku gdy wielkość produkcji napojów fermentowanych w danym roku kalendarzowym przekroczy 1000 hektolitrow, to – zgodnie z art. 96 ust. 8a u.p.akc. – do ilości napojów fermentowanych przekraczającej tę wielkość stosuje się stawkę podstawową podatku akcyzowego określoną dla tego rodzaju wyrobów w art. 96 ust. 4 u.p.akc.³

² Przez małego producenta napojów fermentowanych u.p.akc. rozumie producenta tych napojów, który jest prawnie i ekonomicznie niezależny od innych producentów napojów fermentowanych, posiada miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w odrębnym miejscu niż inni przedsiębiorcy zajmujący się produkcją napojów fermentowanych, nie produkuje napojów fermentowanych na podstawie licencji uzyskanych od innych przedsiębiorców i wielkość jego produkcji tych napojów w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczyła 1000 hektolitrow (zob. art. 96 ust. 7 u.p.akc.).

³ Warunkiem zastosowania stawki obniżonej, wynikającej z art. 96 ust. 5 u.p.akc., jest (art. 96 ust. 9 u.p.akc.):

- 1) otrzymanie napoju fermentowanego w wyniku fermentacji owoców, jagód, warzyw, roztworu miodu w wodzie lub świeżego lub zagęszczonego soku otrzymanego z owoców, jagód lub warzyw;
- 2) brak dodatku innego napoju alkoholowego, poza alkoholem dodawanym do rozcieńczenia lub rozpuszczenia środków aromatyzujących w ściśle niezbędnych dawkach tak, by zawartość alkoholu nie wzrosła o więcej niż 1,2% objętości, a dodanie takich środków aromatyzujących nie zmieniło znacząco charakteru produktu oryginalnego;

Projektowana ustawa obniża stawkę podatku akcyzowego na napoje fermentowane – cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81 o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości do 0 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu (zmiana pkt. 1 w art. 96 ust. 4 u.p.akc. – art. 1 pkt 1 projektu).

Pozostałe regulacje dotyczące stawek podatku akcyzowego na napoje fermentowane pozostają bez zmian, z tym że ulgowa stawka podatku akcyzowego, o której mowa w art. 96 ust. 5 u.p.akc., oraz zasady stosowania stawki podstawowej w przypadku przekroczenia przez małego producenta napojów fermentowanych wielkości produkcji określonej w art. 96 ust. 7 u.p.akc., będą stosowane w odniesieniu do pozostałych napojów fermentowanych, o których mowa w art. 96 ust. 4 pkt 2 u.p.akc. (art. 1 pkt 2 i 3 projektu).

Wprowadzenie na cydr i perry stawki podatku akcyzowego w wysokości 0 zł pozwoli – zdaniem Wnioskodawców – zwiększyć konkurencyjność produkcji tych wyrobów, a to z kolei pozwoli zagospodarować nadwyżki jabłek w Polsce. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu, według szacunków, produkcja cydru i perry mogłaby wzrosnąć do poziomu 50 – 70 mln litrów w skali roku, co pozwoliłoby zagospodarować 70 – 90 tys. ton jabłek.

Konsekwencją wprowadzenia projektowanej stawki byłoby również zwolnienie cydru i perry z obowiązku banderolowania. Zgodnie z art. 118 ust. 2 u.p.akc. z obowiązku oznaczania znakami akcyzy zwolnione są wyroby akcyzowe, które są zwolnione z akcyzy albo objęte zerową stawką akcyzy.

Projekt ustawy był przedmiotem analiz Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu dotyczących zgodności z prawem Unii Europejskiej⁴.

3) udział soku jabłkowego lub zagęszczonego soku jabłkowego, w przeliczeniu na moszcz jabłkowy, lub moszczu jabłkowego, w nastawie na napój fermentowany, nie mniejszy niż 80% objętościowych, a w przypadku przygotowania nastawu z jabłek, ilość jabłek nie mniejsza niż 5 kg na litr wody;

4) udział soku gruszkowego lub zagęszczonego soku gruszkowego, w przeliczeniu na moszcz gruszkowy, lub moszczu gruszkowego, w nastawie na napój fermentowany, nie mniejszy niż 80% objętościowych, a w przypadku przygotowania nastawu z gruszek, ilość gruszek nie mniejsza niż 5 kg na litr wody;

udział świeżego lub zagęszczonego soku otrzymanego z jagód, warzyw lub owoców innych niż jabłka lub gruszki, w przeliczeniu na sok odtworzony, w nastawie na napój fermentowany, nie mniejszy niż 40% objętościowych.

⁴ *Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski)*, opinia z dnia 25 lipca 2024 r., BEOS-WOSR/WPEiM-1697/24.

Omawiany projekt był także przedmiotem analizy BEOS w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu⁵.

III. Jak problem został rozwiązany w innych państwach, w szczególności państwach członkowskich OECD/UE?

Zbiory jabłek w Unii Europejskiej w 2023 r. wyniosły 12 mln ton, z czego 3,9 mln ton zebrano w Polsce (pierwsze miejsce w UE). Obok Polski największymi producentami jabłek były Włochy (2,3 mln ton jabłek), Francja (1,9 mln ton), Niemcy (0,9 mln ton) oraz Rumunia i Hiszpania (po 0,5 mln ton).

Największymi producentami cydru w UE są Francja, Hiszpania i Niemcy. Cydr produkuje się także tradycyjnie w innych państwach Unii: w Austrii, Belgii, Danii, Finlandii, Irlandii, Włoszech i Szwecji⁶. Od niedawna cydr jest produkowany także m.in. w Rumunii. Niektóre spośród wymienionych państw wprowadziły zerową stawkę akcyzy na napoje fermentowane, w tym cydr i perry – np. Austria, Hiszpania i Włochy⁷. W Rumunii akcyza na napoje fermentowane niemusujące wynosi 555,58 RON (111,8 EUR⁸) za hektolitr, a na napoje fermentowane musujące 66,34 RON (13,3 EUR) za hektolitr⁹. Jednak na cydr i perry akcyza wynosi 0 RON za hektolitr¹⁰.

W państwach członkowskich UE, które nie wprowadziły zerowej stawki akcyzy dla cydru i perry, wysokość tego podatku jest zróżnicowana. Zależy ona od zawartości alkoholu i ewentualnie także rodzaju napoju (musujący/ niemusujący).

W Belgii napoje fermentowane niemusujące są objęte akcyzą w wysokości 74,9086 EUR za hektolitr, a napoje musujące – 256,3223 EUR. Dla napojów o niskiej

⁵ *Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Janusz Kowalski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu*, opinia z dnia 25 lipca 2024 r., nr BEOS-WOSR/WAPEiM-1698/24.

⁶ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady zgodnie z art. 75 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w sprawie nowych norm handlowych dotyczących cydru i perry oraz suszonych warzyw strączkowych i nasion soi, s. 1, eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0200.

⁷ Informacje o podatku akcyzowym w poszczególnych państwach członkowskich na podstawie stron internetowych Komisji Europejskiej: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/excise-duties>; https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/#/home oraz wskazanych poniżej źródeł.

⁸ Według referencyjnego kursu Europejskiego Banku Centralnego z 25 lipca 2024.

⁹ Obniżona o 50% stawka akcyzy znajduje zastosowanie dla napojów produkowanych przez małych, niezależnych producentów, których produkcja nie przekracza 15 000 hektolitrów rocznie.

¹⁰ Informacje z portalu *Worldwide Tax Summaries, Romania*, <https://taxsummaries.pwc.com/romania/corporate/other-taxes>; oraz ze strony internetowej Komisji Europejskiej, https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/#/tax-details?taxId=4144&versionDate=1719784800&isEuro=true&taxType=EDU_ALCOHOL/

zawartości alkoholu (do 8,5%) obowiązuje preferencyjna stawka 23,9119 EUR za hektolitr¹¹.

W Danii stawka podatku akcyzowego na napoje fermentowane wynosi 150,9687 EUR za hektolitr oraz – w odniesieniu do napojów fermentowanych musujących – 195,8839 EUR za hektolitr. Obniżona stawka podatku akcyzowego obejmuje napoje fermentowane o mniejszej zawartości alkoholu, tj. o zawartości alkoholu nie przekraczającej 8,5% objętości. W tym przypadku stawka wynosi: 69,451 EUR za hektolitr oraz – w odniesieniu do napojów fermentowanych musujących – 114,3662 EUR za hektolitr.

W Finlandii wysokość podatku akcyzowego na napoje fermentowane (również musujące) o zawartości alkoholu pomiędzy 8% a 18% objętości wynosi 456 EUR za hektolitr. W odniesieniu do napojów fermentowanych o mniejszej zawartości alkoholu obowiązują obniżone stawki podatku akcyzowego – w przypadku zawartości alkoholu przekraczającej 1,2%, lecz nieprzekraczającej 2,8% objętości stawka wynosi 36 EUR za hektolitr; w przypadku zawartości alkoholu przekraczającej 2,8%, lecz nieprzekraczającej 5,5% objętości – 198 EUR; w przypadku zawartości alkoholu przekraczającej 5,5%, lecz nieprzekraczającej 8% objętości – 308 EUR za hektolitr.

We Francji napoje alkoholowe powstające w procesie fermentacji, z wyłączeniem wina i piwa, o niskiej zawartości alkoholu (nieprzekraczającej 8,5% objętości) objęte są preferencyjną stawką 1,41 EUR za hektolitr. Na napoje o zawartości alkoholu przekraczającej 8,5% objętości nakładana jest akcyza w wysokości 4,05 EUR za hektolitr.

W Irlandii stawka podatku akcyzowego na napoje fermentowane o zawartości alkoholu przekraczającej 8,5% objętości, w tym cydr i perry, wynosi 424,84 EUR za hektolitr, zaś na napoje fermentowane musujące, w tym musujący cydr i perry – 849,68 EUR za hektolitr. W przypadku napojów fermentowanych o mniejszej zawartości alkoholu obowiązują obniżone stawki podatku akcyzowego. W przypadku cydru i perry (również musujących) o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 2,8% objętości stawka wynosi 47,23 EUR za hektolitr; w przypadku zawartości alkoholu przekraczającej 2,8%, lecz nieprzekraczającej 6% objętości – 94,46 EUR za hektolitr; w przypadku

¹¹ Informacje ze strony internetowej Komisji Europejskiej,
https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/#!/tax-details?taxId=4205&versionDate=1719784800&isEuro=true&taxType=EDU_ALCOHOL.

zawartości alkoholu przekraczającej 6%, lecz nieprzekraczającej 8,5% objętości – 218,44 EUR za hektolitr.

W Niemczech¹² podatek akcyzowy na cydr i perry wynosi 136 EUR za hektolitr, z wyjątkiem podatku od napoju o rzeczywistej zawartości alkoholu nieprzekraczającej 6% objętości, który wynosi 51 EUR za hektolitr.

W Szwecji¹³ wysokość akcyzy na wino i napoje fermentowane inne niż wino również zależy od zawartości alkoholu – podstawę jej wyliczenia stanowi stawka akcyzy pomnożona przez ilość napoju w litrach. Dla napojów o zawartości alkoholu przekraczającej 1,2%, lecz nieprzekraczającej 2,25% akcyza wynosi 0,00 SEK/litr; przekraczającej 2,25%, lecz nieprzekraczającej 4,5% – 10,38 SEK (0,89 EUR¹⁴); przekraczającej 4,5%, lecz nieprzekraczającej 7% – 15,34 SEK (1,31 EUR); przekraczającej 7%, lecz nieprzekraczającej 8,5% – 21,12 SEK (1,8 EUR), natomiast przy zawartości przekraczającej 8,5%, lecz nieprzekraczającej 15% – 29,58 SEK (2,52 EUR).

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projektowane przepisy będą oddziaływać na:

1. Przedsiębiorców przetwarzających jabłka i gruszki na cydr i perry wpisanych do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich.

Działalność gospodarcza w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich¹⁵ jest działalnością regulowaną i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich prowadzonego przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa¹⁶ (dalej też: KOWR). Na dzień 12 lipca 2024 r. w rejestrze przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich (w tym także cydru i perry) zarejestrowanych było 285

¹² *Schaumwein- und Zwischenerzeugnissteuergesetz vom 15. Juli 2009 (BGBl. I S. 1870, 1896)*, https://www.gesetze-im-internet.de/schaumwzstg_2009/BJNR189600009.html.

¹³ Informacje na podstawie strony internetowej Szwedzkiego Urzędu Podatkowego (*Skatteverket*): *Excise duty rates on alcohol from 1 January 2024*, <https://skatteverket.se/servicelankar/otherlanguages/inenglishengelska/businessesandemployers/startingandrunningaswedishbusiness/payingtaxesbusinesses/excisedutyonalcohol/excisedutyrateonalcohol.4.676f4884175c97df41915e4.html>.

¹⁴ Według referencyjnego kursu Europejskiego Banku Centralnego z 30 lipca 2024.

¹⁵ Zob. art. 3 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 550).

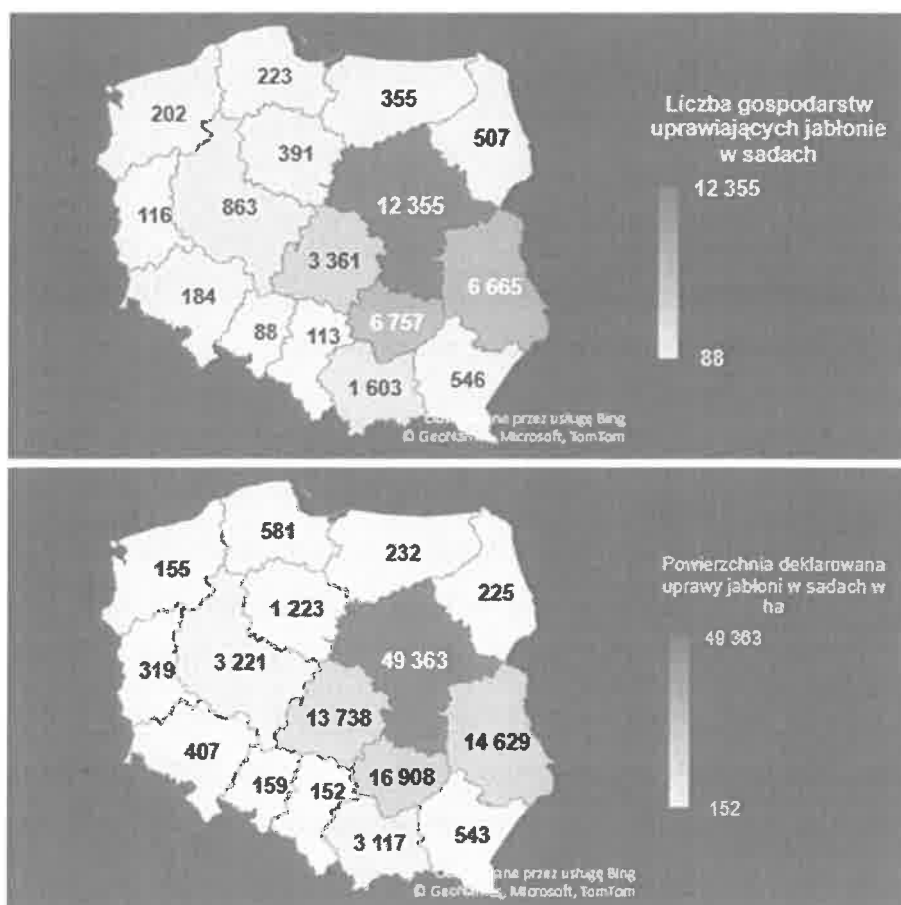
¹⁶ Tamże, art. 7 w powiązaniu z art. 10.

przedsiębiorców¹⁷. Jednakże należy wskazać, że KOWR nie zbiera danych z odrębnym wyszczególnieniem przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu cydru i perry. Stąd trudno jest wskazać precyzyjnie liczbę przedsiębiorców, na których będą oddziaływać projektowane przepisy.

2. Producentów rolnych – sadowników.

Według danych z deklaracji we wnioskach obszarowych składanych przez rolników w roku 2024 do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa¹⁸ (dalej też: ARiMR), 34 109 rolników zadeklarowało uprawę jabłoni na łącznej powierzchni 104 972 ha (rysunek 1), natomiast uprawę gruszek zadeklarowało 3 344 rolników na łącznej powierzchni 3 996 ha (rysunek 2).

Rysunek 1. Liczba gospodarstw uprawiających jabłonie w sadach oraz powierzchnia deklarowana uprawy jabłoni w sadach (w ha) w 2024 r. wg województw

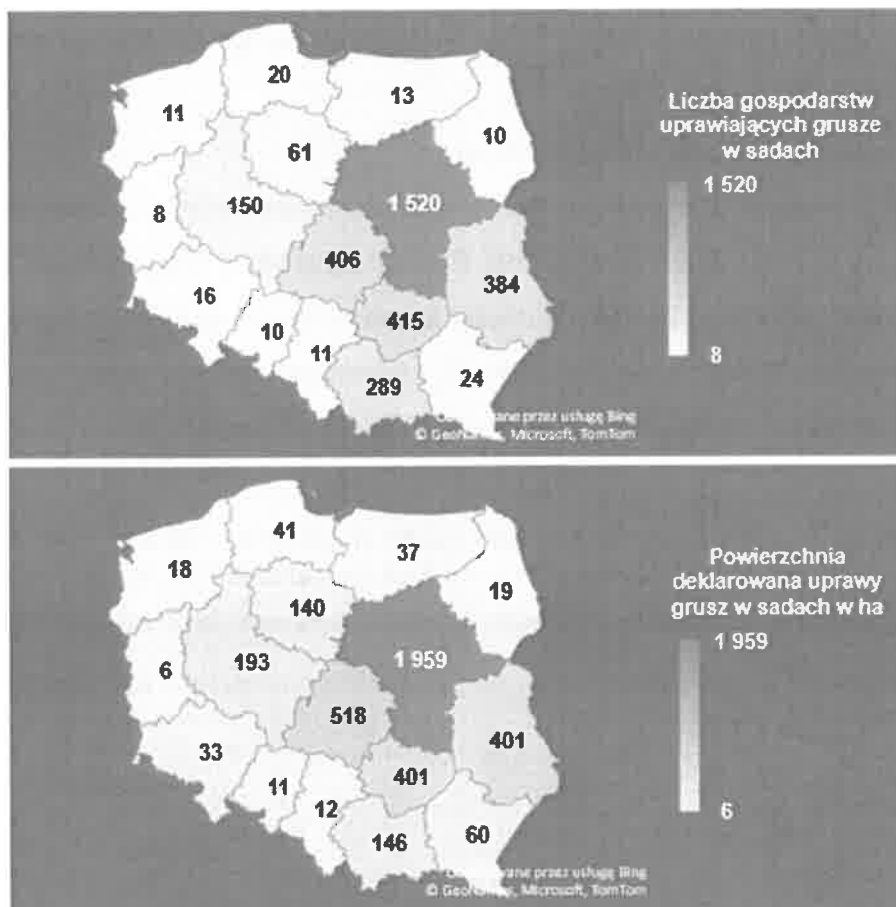

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ARiMR.

¹⁷ Zob. KOWR – rejestr przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich: <https://www.gov.pl/web/kowr/wykazy--rejestry2> (dostęp 30.07.2024 r.).

¹⁸ Informacja ARiMR z dnia 30 lipca 2024 r. przygotowana dla BEOS.

Rysunek 2. Liczba gospodarstw uprawiających grusze w sadach oraz powierzchnia deklarowana uprawy gruszy w sadach (w ha) w 2024 r. wg województw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ARiMR.

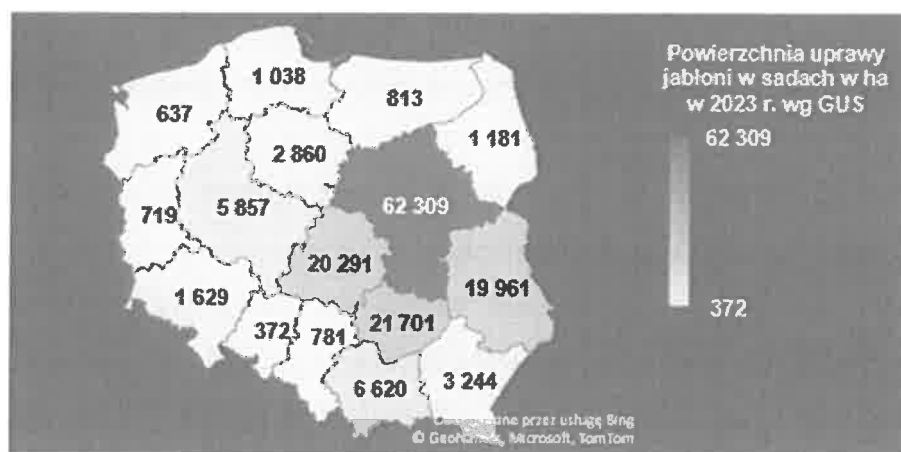
Natomiast z danych Głównego Urzędu Statystycznego¹⁹ (dalej też: GUS) wynika, że areał upraw sadów jabłoniowych w 2023 r. wyniósł 150 012 ha (rysunek 3) i stanowił 98,8% areału tych upraw z roku 2022. Areał upraw sadów gruszy w 2023 r. zwiększył się o 1,8% w stosunku do roku 2022 i wyniósł 5 587 ha (rysunek 4). W publikacjach GUS brak jest aktualnych danych dotyczących liczby gospodarstw uprawiających jabłka i grusze w sadach. Według wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.²⁰ uprawę jabłoni w sadach w gospodarstwach rolnych prowadzono na 165 452 ha w 173 944

¹⁹ Zob. *Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2023 roku*. GUS 2024, tablice 83 i 84 (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo/uprawy-rolne-i-ogrodnicze/produkcja-upraw-rolnych-i-ogrodnich-w-2023-roku,9,22.html>).

²⁰ Zob. *Uprawy ogrodnicze. Powszechny Spis Rolny 2010*. GUS 2012, s.: 33–35, 54–55, 58–61, 83–86 (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo/psr-2010/powszechny-spis-rolny-2010-uprawy-ogrodnicze,7,1.html>).

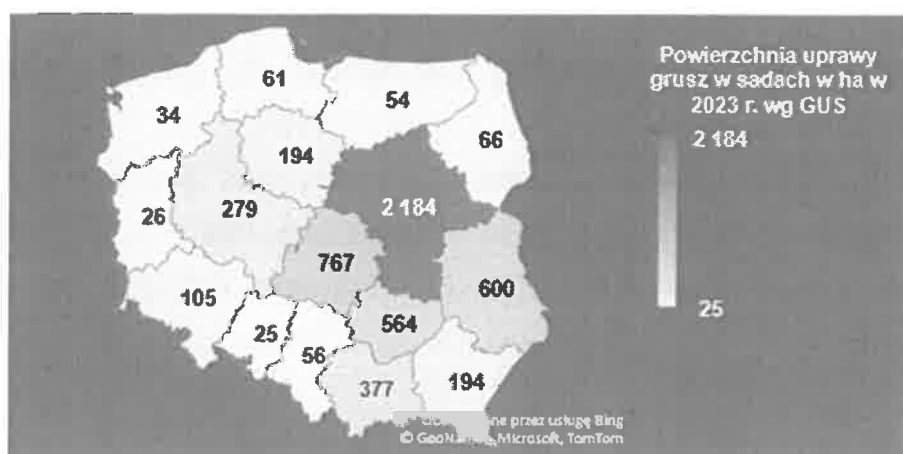
gospodarstwach rolnych, natomiast uprawę grusz w sadach prowadzono w 66 341 gospodarstw rolnych, na powierzchni wynoszącej 7 660 ha.

Rysunek 3. Powierzchnia uprawy jabłoni w sadach (w ha) w 2023 r. wg województw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2024): *Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2023 roku*, tablica 83.

Rysunek 4. Powierzchnia uprawy gruszek w sadach (w ha) w 2023 r. wg województw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2024): *Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2023 roku*, tablica 84.

3. Konsumentów napojów alkoholowych o niskiej zawartości alkoholu w zakresie zwiększonego zainteresowania cydrem i perry, do czego mogłoby przyczynić się możliwe obniżenie cen tych napojów na skutek obniżenia stawki akcyzy do 0 zł. Trudna jest do oszacowania liczba konsumentów spożywających cydrylic i perry. Z publikacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych²¹ wynika, że w 2020 r. łączna wartość rynku napojów alkoholowych wynosiła 39,26 mld zł, z tego wartość sprzedaży cydru wyniosła 49,4 mln zł, co stanowi 0,13% ogólnej wartości sprzedaży napojów alkoholowych. Jednocześnie udział cydru w wolumenie sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych wyniósł 0,12%. W publikowanych modelach spożycia alkoholu w Polsce nie jest prowadzone odrębne wyszczególnienie dla spożycia cydru.

4. Ministra właściwego do spraw finansów publicznych w zakresie przepisów regulujących stawki akcyzy na alkohol.

Polityka akcyzowa państwa jest istotną częścią polityki fiskalnej. Stanowi narzędzie ograniczające dostępność cenową napojów alkoholowych. Działania regulujące poziom konsumpcji używek mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi pośrednio wpływają na możliwość kontrolowania szkód zdrowotnych ponoszonych przez społeczeństwo oraz wielkość nakładów na działalność profilaktyczną i leczenie.

V. Informacje o zakresie, czasie trwania i wynikach konsultacji

Z uzasadnienia projektu ustawy nie wynika, aby projekt został poddany konsultacjom społecznym.

Zgodnie z informacjami z Systemu Informacyjnego Sejmu, w dniu 24 lipca 2024 r. Marszałek Sejmu skierował projekt do konsultacji (SN, PG, NBP, KRRP, NRA, KRDP, KRBR, KIG, FZZ, OPZZ, NSZZ"S", FPP, Lewiatan, BCC-ZP, ZRP, PRP, ZPiP, RMiSP i RDS).

²¹ Zob. K. Obłąkowska, A. Bartoszewicz, *Czynniki wpływające na popyt na alkohol w kontekście kosztów społecznych i ekonomicznych w Polsce. Zmiany wysokości danin publicznych i model ceny minimalnej a spożycie alkoholu i wpływy do budżetu*. PARPA 2021, s. 9–11.

VI. Wpływ na sektor finansów publicznych

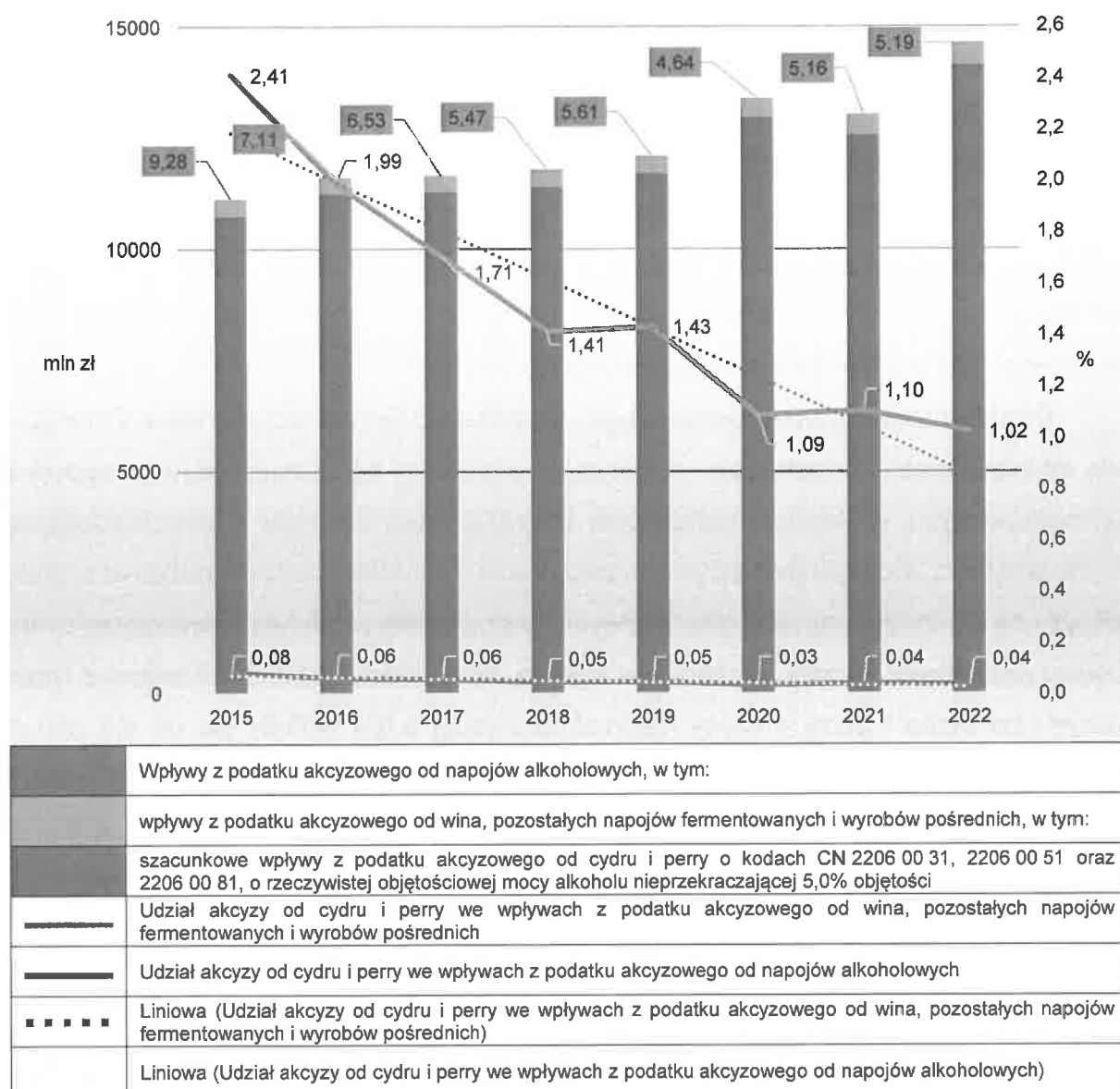
Wprowadzenie proponowanej regulacji będzie wiązało się ze zmniejszeniem dochodów budżetu państwa z tytułu opodatkowania podatkiem akcyzowym napojów fermentowanych jak cydr i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości. Obecnie stawka akcyzy na te napoje wynosi 97,00 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu²². Dodatkowo cydr i perry o mocy nieprzekraczającej 5,0% wyłączony jest z zakresu indeksacji akcyzy na używki²³.

Departament Podatku Akcyzowego i Podatku od Gier w Ministerstwie Finansów nie zbiera danych o dochodach z akcyzy z odrębnym wyszczególnieniem napojów fermentowanych, do których należy cydr i perry o mocy alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości. Możliwe jest jedynie oszacowanie dochodów budżetu państwa z tytułu akcyzy na ten rodzaj napojów alkoholowych na podstawie produkcji wytworzonej cydru i perry oraz stawki akcyzy. Z szacunku wynika, że w latach 2015–2022 wpływ z tytułu akcyzy od cydru i perry o mocy nieprzekraczającej 5,0% wahały się od 9,3 mln zł (2015 r.) do 4,6 mln zł (2020 r.). W 2022 r. dochody budżetu państwa z tytułu akcyzy od cydru i perry można szacować w wysokości 5,2 mln zł, co stanowi 56% wpływów z 2015 r. Jednocześnie szacunkowy udział akcyzy od cydru i perry we wpływach z podatku akcyzowego od napojów alkoholowych ogółem spadł z 0,08% do 0,04% (wykres 5).

²² Zob. art. 96 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542 ze zm.).

²³ J. Matarewicz [w:] Ustawa o podatku akcyzowym. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2024, art. 96.

Rysunek 5. Wpływy z podatku akcyzowego od napojów alkoholowych w latach 2015–2022 w mln zł

Źródło: Opracowanie i obliczenia własne na podstawie danych GUS (2023): *Produkcja wyrobów przemysłowych w latach 2018–2022*, s. 54 i tablica 3 oraz dane w zakresie akcyzy od napojów alkoholowych w latach 2013–2023 – informacja Ministerstwa Finansów w odpowiedzi na zapytanie BEOS (DAG5.8190.19.2024).

Choć podatek akcyzowy jest jednym z podstawowych dochodów budżetu państwa, potencjalną skalę utraty wpływów budżetowych z tytułu obniżenia stawki akcyzy na cydr i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości do wysokości 0 zł, należy uznać za relatywnie niewielką z punktu widzenia finansów publicznych. Dla przykładu w 2022 r. wyniosłaby ona według przeprowadzonych

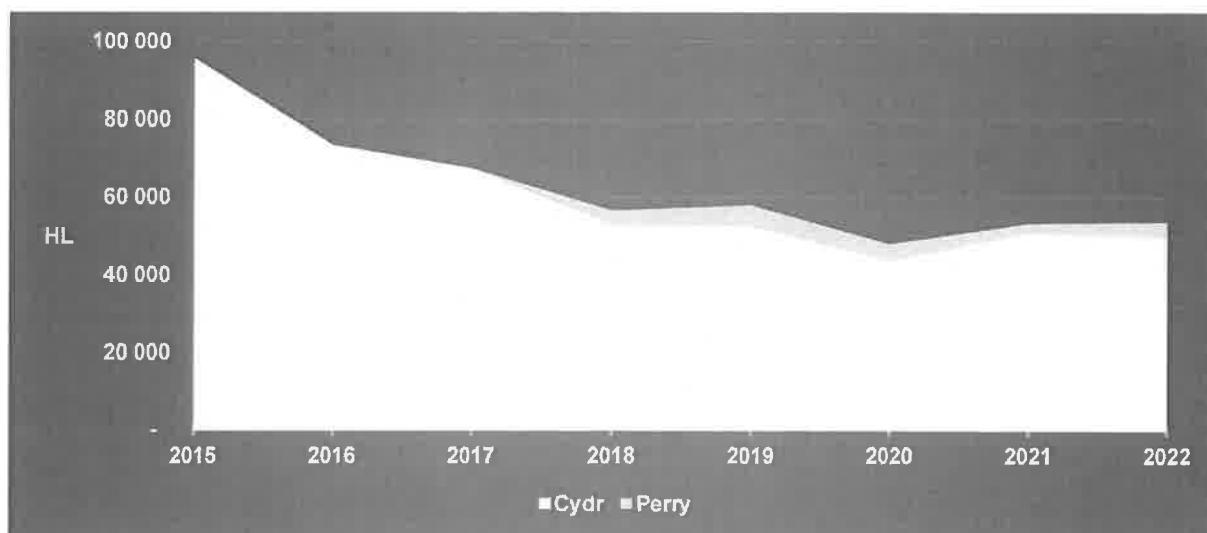
szacunków, około 0,04% wpływów z podatku akcyzowego od napojów alkoholowych ogółem oraz 0,001% dochodów budżetu państwa ogółem w 2022 r.²⁴

Podobny szacunek przedstawił projektodawca wskazując utratę wpływów budżetowych z tytułu akcyzy na cydr i perry o mocy nieprzekraczającej 5,0% na poziomie około 6 mln zł w pierwszym roku obowiązywania projektowanego rozwiązania.

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Wprowadzenie w życie projektowanej regulacji spowoduje preferencyjne traktowanie w odniesieniu do opodatkowania producentów cydru i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości w stosunku do innych producentów napojów fermentowanych. Proponowane rozwiązanie, zgodnie z intencją projektodawcy ma stworzyć dogodne warunki dla producentów tych wyrobów. Produkcja cydru w Polsce w 2015 r. osiągnęła poziom 95 654 hl. Następnie wielkość produkcji cydru systematycznie spadała i od 2018 r. utrzymuje się na średnim poziomie około 49 792 hl. Natomiast produkcja perry od 2018 r. utrzymuje się na średnim poziomie 3 980 hl²⁵ (rysunek 6).

Rysunek 6. Produkcja wytworzona cydru w latach 2015–2022 oraz produkcja wytworzona perry w latach 2018–2022 (w hl)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, zob. *Produkcja wyrobów przemysłowych w latach 2018–2022*. GUS 2023, s. 54 oraz tablica 3.

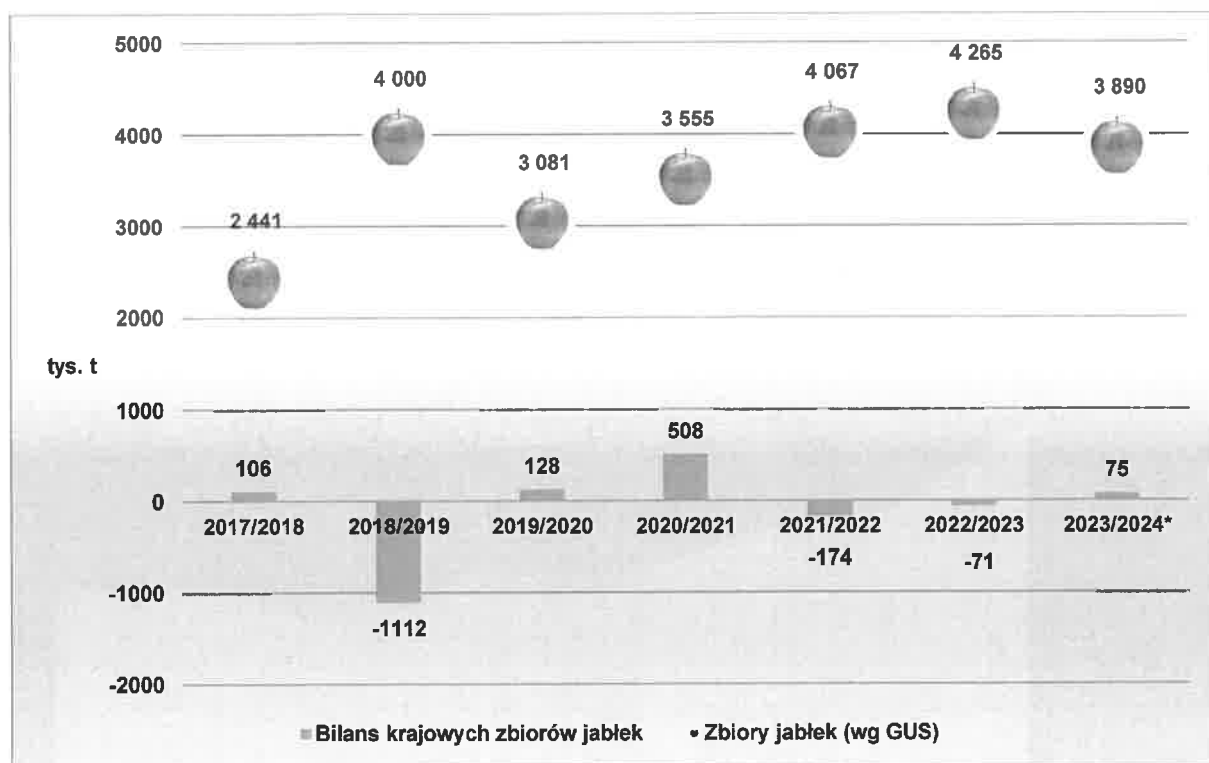
²⁴ Dochody budżetu państwa w 2022 r. wyniosły 504 821 mln zł, zob. Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305).

²⁵ Zob. GUS (2023): *Produkcja wyrobów przemysłowych w latach 2018–2022*, s. 54 oraz tablica 3.

Z raportu *European Cider Trends 2023*²⁶ wynika, że Polska jest perspektywnym rynkiem w odniesieniu do cydru, gdzie skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (CAGR) w latach 2017–2022 wyniósł 3,5%.

Intencją projektodawcy jest zwiększenie konkurencyjności polskich gospodarstw sadowniczych oraz zagospodarowanie nadwyżek jabłek w Polsce. Wydaje się, że potencjał polskich sadów pozostaje wciąż niewykorzystany, a jak wskazują perspektywy średnioterminowe dla rynków rolnych i dochodów do 2035²⁷, Polska pod względem produkcji jabłek jest konkurencyjna w UE i na rynku międzynarodowym. Przewiduje się, że Polska i Włochy pozostaną kluczowymi eksporterami jabłek w UE do 2035 r., jednakże wzrost polskiego eksportu netto może być hamowany przez niższe ceny i prognozowany wzrost popytu krajowego w Polsce²⁸.

Rysunek 7. Zbiory jabłek i bilans krajowych zbiorów jabłek w tys. ton w sezonach od 2017/2018 do 2023/2024*

*prognoza IERiGŻ PIB

Źródło: Opracowanie i obliczenia własne na podstawie rozdysponowania krajowych zbiorów jabłek, zob. B. Nosecka (red.) (2023): Rynek owoców i warzyw. Stan i perspektywy. Nr 63. Analizy Rynkowe. IERiGŻ PIB, Aneks 10., s.48.

²⁶ Zob. *European Cider Trends 2023*. AICV 2023, s. 4 i 6 (https://aicv.org/files/attachments/.576/AICV_Cider_Trends_2023.pdf).

²⁷ Zob. EC (2023), *EU agricultural outlook for markets, 2023-2035*. European Commission, DG Agriculture and Rural Development, Brussels, s. 46.

²⁸ Tamże.

Rozpatrując rozdysponowanie krajowych zbiorów jabłek opracowane przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy (dalej też: IERiGŻ PIB) w sezonie 2023/2024 prognozowana jest nadwyżka produkcji w wysokości 75 tys. ton (rysunek 7), przy spożyciu jabłek w gospodarstwach na poziomie 465 tys. ton, eksporcie – 750 tys. ton oraz przetwórstwie – 2 600 tys. ton²⁹. Ponadto z prognoz IERiGŻ PIB wynika, że w sezonie 2023/2024 import jabłek wyniesie 3 tys. ton.

Z wyników wstępnego szacunku GUS dotyczącego głównych ziemioplodów rolnych i ogrodnich w 2024 r.³⁰ wynika jednak, że tegoroczna produkcja jabłek wyniesie około 3,2 mln t, czyli o 17% mniej niż w 2023 r. Wielkość zbiorów gruszek w sadach będzie o ok. 6% mniejsza niż przed rokiem i wyniesie 74,2 tys. t.

Podsumowując, warto zauważyć, że przed sadownikami stoi wiele wyzwań, które mogą doprowadzić do utraty konkurencyjności i utrzymania pożądanego poziomu produkcji. Wyzwania te obejmują m.in. ograniczenia w stosowaniu środków ochrony roślin, epidemie szkodników i występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Przetwórstwo jabłek i gruszek na cydr i perry może być szansą na zwiększenie skali działalności niewielkich gospodarstw sadowniczych oraz potencjalnym źródłem dodatkowych dochodów. Jednakże w takich gospodarstwach najczęściej uprawiane są jabłka deserowe, które nie są tzw. jabłkami cydrowymi (jabłka deserowe mogą być z powodzeniem wykorzystywane jedynie do produkcji cydru przemysłowego).

Obniżenie stawki akcyzy do 0 zł na cydr i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości potencjalnie mogłoby zwiększyć konkurencyjność i sprzedaż wytwarzanych we własnym gospodarstwie napojów niskoalkoholowych. Mogłaby się zwiększyć także atrakcyjność turystycznej oferty regionów sadowniczych, choć rozwój lokalnej produkcji cydru (wzorem krajów z południa Europy) wymagałby prawdopodobnie zmian w uprawach wieloletnich.

²⁹ Zob. B. Nosecka (red.) (2023): *Rynek owoców i warzyw. Stan i perspektywy*. Nr 63. *Analizy Rynkowe*. IERiGŻ PIB, Aneks 10., s.48.

³⁰ Zob. *Wstępny szacunek głównych ziemioplodów rolnych i ogrodnich w 2024 roku*. GUS 2024, s. 7.

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Projektowana ustawa prowadzi do zwolnienia producentów napojów fermentowanych – cydru i perry o kodach CN 2206 00 31, 2206 00 51 oraz 2206 00 81 o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości z obowiązku oznaczania znakami akcyzy (art. 118 ust. 2 u.p.akc.).

IX. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany nie wpłyną znacząco na rynek pracy. Możliwe jest ożywienie na rynku pracy w szczególności w regionach sadowniczych, tj. na terenie województw: mazowieckiego, świętokrzyskiego, lubelskiego i łódzkiego.

X. Wpływ na pozostałe obszary

Potencjalne zwiększenie produkcji cydru może przynieść pewne skutki społeczne związane z dostępnością alkoholu i zmianami w strukturze jego konsumpcji. Po pierwsze możliwa jest zmiana struktury spożycia alkoholi poprzez zmniejszenie konsumpcji alkoholi mocnych i zastąpienie jej konsumpcją alkoholi słabszych, takich jak cydr czy perry. W 2020 r. piwo stanowiło 86,6% wolumenu sprzedaży napojów alkoholowych, wódka – 7,14%, wino – 4,48% (w tym: wino stołowe – 2,95%, wino musujące – 0,74%, wino aromatyzowane i owocowe – 0,34%, wermut – 0,28%, wino deserowe – 0,17%), whisky – 1,14%, cydr – 0,12%, brandy – 0,12%, likiery – 0,12%, gotowe drinki – 0,11%, gin – 0,08%, rum – 0,07%, tequila 0,01%³¹. Rozpatrując strukturę sprzedaży alkoholi w Polsce oraz dotychczasowe zmiany upodobań względem spożywanych alkoholi, wydaje się jednak, że najbardziej prawdopodobnym potencjalnym zamiennikiem dla wysokoprocentowych alkoholi byłyby zapewne piwa, w tym piwa smakowe (w szczególności rzemieślnicze), a nie cydr i perry.

Ponadto należy zauważyć, że uprzywilejowanie niektórych kategorii napojów alkoholowych (tj. cydru i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości) wydaje się być sprzeczne z celami zadań nałożonych m.in. na ministra właściwego do spraw zdrowia we współpracy z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych w zakresie zmniejszania dostępności fizycznej i ekonomicznej

³¹ Zob. K. Obląkowska, A. Bartoszewicz Czynniki wpływające na popyt na alkohol w kontekście kosztów społecznych i ekonomicznych w Polsce. Zmiany wysokości danin publicznych i model ceny minimalnej a spożycie alkoholu i wpływy do budżetu. PARPA 2021, s. 11.

alkoholu³² oraz obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi³³ dotyczących kształtowania polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi³⁴.

Współczesny model zdrowia publicznego nie skupia się na wąskiej grupie osób uzależnionych od alkoholu, ale ujmuje problemy alkoholowe w szerszym kontekście³⁵. Do kosztów społeczno-ekonomicznych, zidentyfikowanych raportem ALICE RAP³⁶, na które w istotny ograniczający sposób mogą oddziaływać narzędzia polityki antyalkoholowej, zalicza się m.in.: skalę zwiększenia śmiertelności, której przyczyną jest spożywanie alkoholu; skrócony okres życia z uwagi na spożywanie alkoholu; koszty wymiaru sprawiedliwości (służb mundurowych, kuratorów, sądownictwa i prokuratury, ale też straży granicznej i służby celnej) – sprawy karne jako wynik spożycia alkoholu; koszty systemu ochrony zdrowia; utracone wartości Produktu Krajowego Brutto (PKB); koszty systemu opieki społecznej; bezpośrednie świadczenia pomocy społecznej; wydatki związane z izbami wytrzeźwień; koszty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego; wydatki publiczne na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów alkoholowych, ale także koszty zwiększonej śmiertelności czy utraconą wartość wpływów podatkowych z uwagi na skrócony okres aktywności zawodowej wynikający z utraty lat życia ze względu na spożywanie alkoholu³⁷.

³² Zob. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (Dz. U. 642).

³³ Dz. U. z 2023 r. poz. 2151.

³⁴ Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy domowej;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Tamże, zob. art. 2 ust. 1.

³⁵ P. Anderson i B. Baumberg, 2008 [w:] M. Rowicka, S. Postek, M. Zin-Sędek *Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.* PARPA 2021, s. 5.

³⁶ ALICE RAP (2014). *Addiction and Lifestyles in Contemporary Europe: Reframing Addictions Project (ALICE RAP). Social costs: a report specifying the costs of addiction to societies.* Deliverable 6.1, Work Package 6. December 2014 [w:] K. Obłąkowska i A. Bartoszewicz, dz. cyt.

³⁷ Zob. K. Obłąkowska, A. Bartoszewicz *Czynniki wpływające na popyt na alkohol w kontekście kosztów społecznych i ekonomicznych w Polsce. Zmiany wysokości danin publicznych i model ceny minimalnej a spożycie alkoholu i wpływy do budżetu.* PARPA 2021, s. 68.

Z badań K. Obłąkowska i A. Bartoszewicz³⁸ wynika, że w 2020 r. łączna wartość kosztów społeczno-ekonomicznych wynikających ze spożywania alkoholu w Polsce szacowana jest na 93,3 mld PLN, czyli 20,5 mld EUR. Należy podkreślić, że zidentyfikowane koszty rażąco przewyższają korzyści płynące z pozyskiwania akcyzy ze sprzedaży alkoholu. W 2020 r. przychody budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego od napojów alkoholowych wzrosły o 10,7% do 13,4 mld PLN i stanowiły 18,6% całkowitych dochodów budżetowych z podatku akcyzowego. Tym samym różnica między przychodami budżetowymi państwa a kosztami społeczno-ekonomicznymi spożycia alkoholu w Polsce wynosi ponad 79,9 mld PLN rocznie, co stanowi 3,45% PKB z 2020 r. Gdybyśmy wyłączyli największą pozycję kosztową spożywania alkoholu w Polsce, jaką jest przedwczesna śmiertelność wynikająca z jego nadużywania, otrzymalibyśmy nadwyżkę wpływów z akcyzy nad kosztami w wysokości jedynie 4,1 mld PLN. Przekłada się na „akcyzową wycenę życia ludzkiego” w wysokości 117 142,9 PLN, przy realnej finansowej wycenie życia ludzkiego w wysokości 2,4 mln PLN. Otrzymujemy tym samym „akcyzową stratę na utracone życie” rzędu 2,28 mln PLN.

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. (art. 2 projektu).

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W przypadku przedmiotowego projektu nie przewidziano ewaluacji.

Autorzy:

dr Jacek Kulicki (pkt I, II, V, XI, XII)
specjalista ds. finansów publicznych
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

³⁸ Tamże, s. 77–79.

dr Olga Olkowska (pkt IV, VI, VII, IX, X)
specjalista ds. systemu gospodarczego
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

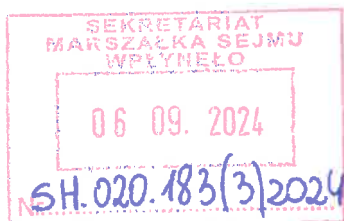
dr Danuta Adamiec, Justyna Branna, Natalia Firlej, Kaja Krawczyk, Daniela Kupis,
Angelina Tazuszel, Łukasz Żołądek (pkt III)
specjaliści w Wydziale Oceny Skutków Regulacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Piotr Chybalski

Warszawa, dnia 6 września 2024 r.

Janusz Kowalski
Posel na Sejm RP

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Jako reprezentant wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, złożonym do Laski Marszałkowskiej w dniu 19 lipca br., informuję Pana Marszałka, że celem projektu jest ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców poprzez obniżenie stawki podatku akcyzowego na cydr i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości do wysokości 0 zł. Projekt ustawy ma na celu poprawę sytuacji finansowej producentów rolnych i zakładów przetwarzających płody rolne. Wprowadzenie proponowanych rozwiązań jest uzasadnione potrzebą zwiększenia konkurencyjności polskich gospodarstw sadowniczych oraz zakładów przetwarzających jabłka i gruszki na cydry i perry, generując tym samym wartość dodaną dla producentów takich napojów.

Projekt ustawy wywiera pozytywny wpływ na mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. W przypadku przedsiębiorstw będących producentami i dystrybutorami napojów alkoholowych, zmniejszy się ich obciążenie fiskalne na skutek obniżenia stawki akcyzy do 0 zł, ponadto zniesiony zostanie także obowiązek banderolowania. Spowoduje to zmniejszenie liczby procedur, dokumentacji i czasu poświęconego na prowadzenie działalności w zakresie ww. wyrobów.

Obniżenie stawki podatku akcyzowego na cydr i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości powinno przyczynić się do stabilizacji cen na rynku

wewnętrznym. Ponadto obniżenie stawki podatku akcyzowego może wpłynąć pozytywnie na konkurencyjność polskich przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych, poprzez zmniejszenie kosztów produkcji. Niskoprocentowy napój alkoholowy jakim jest cydr cieszy się coraz większą popularnością nie tylko na rynku europejskim, ale także światowym, co może stanowić szansę rozwoju dla polskich przedsiębiorców. Tak określony cel nie może być zrealizowany za pomocą innych środków niż zaproponowane w projekcie ustawy, to jest przez zmniejszenie stawki podatku akcyzowego na cydr i perry o zawartości alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości. Nie ulega także wątpliwości, że projektowana zmiana jest zgodna z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023r. poz. 221), gdyż prowadzi ona do pobudzenia rozwoju gospodarczego.

Żadna norma ustawy - Prawo przedsiębiorców nie jest sprzeczna z proponowanymi rozwiązaniami prawnymi. Proponowane przepisy są zgodne również z prawem Unii Europejskiej. Państwa członkowskie, w związku z postanowieniami art. 13 ust. 3 dyrektywy Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych, mają prawo określać stawkę podatku akcyzowego od napojów przefermentowanych, niemusujących i musujących, o rzeczywistej zawartości alkoholu nieprzekraczającej 8,5% obj.

Cel projektu ustawy jest szczególnie ważny w dobie inflacji i niepewności na rynkach finansowych, co powinno skłaniać ustawodawcę do wprowadzenia regulacji mających bezpośredni wpływ na sytuację gospodarczą.

Y
Jacek Komar

SĄD NAJWYŻSZY

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, 2 sierpnia 2024 r.

BSA II.022.44.2024

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 lipca 2024 r., znak: SPS-WP.020.187.5.2024, mając na uwadze treść art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 622), w świetle którego Sąd Najwyższy może opiniować projekty tylko takich ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego, uprzejmie informuję, że **poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym** nie podlega opiniowaniu.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. **SPS-WP.020.187.5.2024**

08.08.2024

Data wpływu

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	274800.546250.290152
Nazwa dokumentu	BSA II.022.44.2024 - pismo przewodnie.pdf
Tytuł dokumentu	BSA II.022.44.2024 - pismo przewodnie
Sygnatura dokumentu	BSA II.022.44.2024
Data dokumentu	02.08.2024 16:14:07
Skrót dokumentu	74BDA0C337116ECFED6F7C9A25B25ED54 B27BED7
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	02.08.2024
Sygnatariusz	Małgorzata Manowska; SN
Stanowisko	Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.120.1.1.
Data wydruku:	05.08.2024 08:41:09
Autor wydruku:	Zawrzykraj Agnieszka w zastępstwie za SEKRETARIAT BIURA STUDIÓW I ANALIZ

Sekretariat Szefa KS

L.dz.
Data wpływu 23. 08. 2024

Warszawa, sierpnia 2024 r.

DP.IV.024.91.2024.MJ

Pan

Jacek Cichocki

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 24 lipca 2024 r. (znak: SPS-WP.020.187.5.2024) dotyczącego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym, uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski nie zgłasza uwag do powyższego dokumentu.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. 26. 08. 2024

Data wpływu 26. 08. 2024

Z poważaniem

POLSKA RADA
WINIARSTWA

— ZWIĄZEK PRACODAWCÓW —

SZEF KANCELARII SEJMU

Jacek Cichoński

Sekretariat Szefa KS

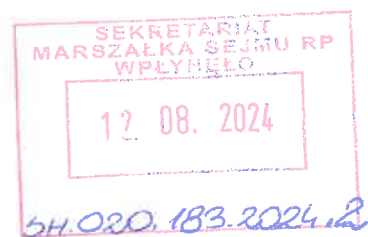
L.dz.

Data wpływu... 12. 08. 2024

Warszawa, dn. 9 sierpnia 2024 r.

Pan Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa – organizacja reprezentująca branżę winiarską w Polsce, pragnie przedstawić swoją opinię na temat *Poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym*, wniesionego do Sejmu w dniu 19 lipca br. Projekt dotyczy wprowadzenia zerowej stawki podatku akcyzowego na cydr i perry o zawartości alkoholu do 5% obj.

Polska, będąca jednym ze światowych liderów produkcji jabłek, ma potencjał, aby stać się również liderem w produkcji cydru. Rozwój sprzedaży cydru mógłby przynieść korzyści zarówno dla sadowników, jak i winiarzy, poprzez zwiększenie zapotrzebowania na krajowe owoce i wspieranie lokalnej produkcji.

W kontekście obecnej sytuacji rynkowej, wprowadzenie zerowej stawki podatku akcyzowego jest, zdaniem przedsiębiorstw wytwarzających cydru, najskuteczniejszym sposobem wsparcia tego segmentu. Decyzja byłaby kluczowa dla zwiększenia konkurencyjności polskiego cydru. Sprzyjałaby także rozwojowi innowacyjnych produktów oraz wzmocnieniu wizerunku Polski jako kraju produkującego wysokiej jakości wyroby z jabłek.

Potencjał cydrów jest znaczący, a u nas w kraju wciąż niewykorzystany. Cydru doskonale wpisują się w aktualne trendy konsumenckie, które cechują się rosnącym zainteresowaniem lekкими, niskoalkoholowymi napojami o owocowym charakterze. Cydru cieszą się popularnością w krajach

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. 8PS-WP.020.184.9.024

Data wpływu 13. 08. 2024

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa

ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa

tel. 22 243 41 76, e-mail: office@zppraw.pl

www.zppraw.pl

europejskich, a analitycy przewidują, że zainteresowanie to będzie jeszcze rośło w kolejnych latach. W interesie Polski leży wykorzystanie tej szansy.

Podczas gdy rynek cydru rozwija się w Europie, niekorzystne otoczenie prawne u nas w kraju od lat skutkuje promowaniem sprzedaży konkurencyjnych napojów, takich jak piwo i napoje piwne. Doprowadziło to do sytuacji patologicznych, blokując rozwój rynku cydru, stawiając producentów cydru na bardzo niekorzystnej pozycji i ograniczając ich możliwości konkurowania na rynku. Niesatysfakcjonujący stan rynku cydru w Polsce jest właśnie efektem niesprawiedliwych warunków wynikających z obowiązujących przepisów.

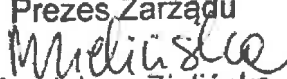
Kluczową decyzją wspierającą rozwój kategorii cydru, w obecnej sytuacji, byłoby objęcie jej zerową stawką podatku akcyzowego. Producenci upatrują w takiej decyzji szansę na rozwój, wykorzystanie potencjału polskiego sadownictwa oraz redukcję nadprodukcji owoców w Polsce.

Rozwiązanie polegające na rezygnacji z obciążenia podatkiem akcyzowym w celu wsparcia rozwoju kategorii zużywającej kluczowe dla kraju surowce jest sprawdzone. Powszechną praktyką stosowaną przez kraje winiarskie jest wprowadzenie zerowej stawki akcyzy na wino. Kraje te, dbając o zbyt winogron, tworzą preferencyjne warunki dla sektora wina. Głęboko wierzymy, że analogiczne potraktowanie cydru w Polsce, tj. wprowadzenie zerowej stawki podatku akcyzowego, będzie krokiem milowym w kierunku rozwoju produkcji niskoalkoholowych napojów z krajowych owoców.

Uszczuplenie wpływów do Skarbu Państwa z tytułu akcyzy byłoby symboliczne. Przy obecnej wielkości rynku cydru to około 6 milionów złotych rocznie, natomiast spodziewany zysk gospodarczy będzie bardzo istotny.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym jest niezwykle ważny dla branży winiarskiej oraz krajowego sadownictwa. Analizy wskazują, że produkcja cydru mogłaby w Polsce wzrosnąć do 50-70 mln l rocznie, czego efektem byłoby zagospodarowanie 70-90 tys. ton jabłek.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Zarządu

Magdalena Zielińska